

Datové schránky a odvolání

Soud zjišťuje z úřední povinnosti, zda má adresát zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku. Pokud podání učiní osoba, pro niž byla datová schránka zřízena, nastává přímo ze zákona fikce písemného a podepsaného úkonu. Při splnění stanovených podmínek proto není nutné, aby podání bylo podepsáno zaručeným elektronickým podpisem, který je třeba vyžadovat jen tehdy, je-li podání provedeno za podmínek vymezených v zákoně č. [227/2000](#) Sb., neboť tím, z jaké datové schránky je úkon vůči soudu učiněn, je zajištěna jednoznačně identifikace osoby, která úkon učinila

Jestliže odvolání podal za mladistvého obhájce, který byl mladistvému ustanoven (§ 38 tr. ř.) nebo který mladistvého zastupoval na základě plné moci (§ 37 tr. ř.), a toto zastoupení v době podání odvolání stále trvalo, a odvolání směřovalo proti výrokům, jimiž bylo možné odvoláním rozhodnutí napadnout, je obhájce mladistvého k takovému úkonu oprávněnou osobou a odvolací soud proto nemůže takové odvolání odmítnout na podkladě § 253 tr. ř. Odvolací soud tak nemůže bez dalšího postupovat ani tehdy, jestliže shledá, že podané odvolání nespĺňuje všechny náležitosti odvolání (§ 248, 249 tr. ř.).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 8 Tdo 517/2014, ze dne 7.5.2014)

Nejvyšší soud České republiky, soud pro mládež, rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání obviněného mladistvého, proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, soudu pro mládež, ze dne 28. 11. 2013, sp. zn. 55 Tmo 14/2013, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Jablonci nad Nisou, soudu pro mládež, pod sp. zn. 2 Tm 1/2012, tak, že podle § 265k odst. 1 tr. ř. se zrušuje rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, soudu pro mládež, ze dne 28. 11. 2013, sp. zn. 55 Tmo 14/2013. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. se zrušují další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. se Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, soudu pro mládež, přikazuje, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění :

Rozsudkem Okresního soudu v Jablonci nad Nisou, soudu pro mládež, ze dne 31. 7. 2013, sp. zn. 2 Tm 1/2012, byl obviněný mladistvý uznán vinným 1) proviněním ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 tr. zákoníku a 2) proviněním loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku a byl za toto provinění odsouzen podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 42 odst. 2 tr. zákoníku a § 31 odst. 1 z. s. m. k souhrnnému trestnímu opatření nepodmíněného odnětí svobody v trvání dvaadvaceti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zákoníku zařazen do věznice s dozorem. Podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku mu bylo rovněž uloženo trestní opatření zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu tří let a podle § 70 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku trestní opatření propadnutí věci. Současně byl podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku zrušen výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Jablonci nad Nisou ze dne 16. 4. 2012, sp. zn. 2 T 113/2011, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 14. 2. 2013, sp. zn. 55 To 379/2012, a výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Jablonci nad Nisou ze dne 20. 1. 2012, sp. zn. 4 T 156/2011, jakož i všechna další rozhodnutí na tato obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla mladistvému uložena povinnost uhradit Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky škodu ve

výši 803 Kč a společnosti Auto Games, a. s., Praha částku 18 000 Kč, a podle § 229 odst. 1 tr. ř. byl poškozený J. H. odkázán s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Tento rozsudek napadli odvoláním jednak mladistvý, jenž je zaměřil proti výroku o vině pod bodem 2), výroku o trestu a výroku o náhradě škody, jímž mu byla uložena povinnost uhradit škodu společnosti Auto Games, a. s., Praha, a státní zástupkyně ve vztahu k výroku o náhradě škody týkajícího se nároku Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky. Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, soud pro mládež, jako soud odvolací (dále jen „odvolací soud“), rozsudkem ze dne 28. 11. 2013, sp. zn. 55 Tmo 14/2013, z podnětu odvolání státní zástupkyně rozhodl tak, že podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. ř. rozsudek soudu prvního stupně zrušil ve výroku o náhradě škody ve vztahu k poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky a podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že mladistvému uložil povinnost uhradit této poškozené škodu ve výši 15 045 Kč. Jinak rozsudek soudu prvního stupně nezměnil. Odvolání mladistvého podle § 253 odst. 1 tr. ř. jako podané osobou neoprávněnou, zamítl. Jak vysvětlil na straně 4 až 5 odůvodnění tohoto rozhodnutí, důvodem bylo, že k obsahu podaného odvolání učiněného obhájkyňi do datové schránky soudu prvního stupně nebyl připojen elektronický podpis a toto podání také nebylo elektronicky podepsáno, což považoval s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2013, sp. zn. 4 Tz 36/2013, za vadné, neboť, ač bylo podání učiněno prostřednictvím obhájkyňe, nesplňovalo požadavky uvedené v § 59 odst. 1 tr. ř. a v ustanovení § 2 písm. a), b), d), odst. 3 zákona č. [227/2000](#) Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. [227/2000](#) Sb.“). V souladu s tímto názorem považoval obhájkyňi mladistvého za osobu neoprávněnou, přestože jde podle § 41 odst. 2 tr. ř. o obhájce, jenž je jinak oprávněn za mladistvého podávat opravné prostředky.

Proti uvedenému rozsudku odvolacího soudu podal mladistvý prostřednictvím obhájkyňe JUDr. Pavly Karlovské dovolání podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř., neboť nebyly splněny podmínky pro to, aby odvolací soud jeho odvolání zamítl podle § 253 tr. ř., a věcně ho nepřezkoumal. Za nesprávné považoval, že se odvolací soud opíral o rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2013, sp. zn. 4 Tz 36/2013, které řešilo jinou procesní situaci, neboť v něm byla odvolatelem fyzická osoba nezastoupená obhájcem a její podání bylo učiněno formou e-mailu. V jeho trestní věci však za něj odvolání podala obhájkyňe prostřednictvím téže datové schránky, do níž obdržela v této trestní věci rozsudek soudu prvního stupně, proti němuž bylo odvolání podáno. Nemohlo být proto odvolání odmítnuto jako podané neoprávněnou osobou, a to tím spíše, že z informací provázejících podané odvolání z datové schránky obhájkyňe je dostatečně zřejmá její identifikace, zejména, že obhájkyňe disponuje kvalifikovaným certifikátem, ze kterého vyplývá, že datovou zprávu podává osoba na předmětném certifikátu uvedená. Na podporu svých tvrzení odkázal na § 2 písm. b) zákona č. [227/2000](#) Sb., na ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. [300/2008](#) Sb.“), a na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 240/2009, týkající se odstranitelných vad podání. Ze všech těchto důvodů označil postup odvolacího soudu za formalistický a nesprávný.

V závěru dovolání mladistvý navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek odvolacího soudu v části, kterou bylo rozhodnuto podle § 253 odst. 1 tr. ř. o zamítnutí odvolání obviněného, a kterou bylo rozhodnuto, že rozsudek soudu prvního stupně zůstává nezměněn, podle § 265k odst. 1 tr. ř., a podle § 265k odst. 2 tr. ř. aby zrušil také všechna rozhodnutí na zrušenou část obsahově navazující.

Státní zástupce působící u Nejvyššího státního zastupitelství v písemném vyjádření k dovolání shledal námitku mladistvého důvodnou a postup odvolacího soudu za nesprávný s konstatováním, že odvolací soud zaměnil postup podle zákona č. [227/2000](#) Sb. a zákona č. [300/2008](#) Sb. Zatímco první upravuje postup při identifikaci odesílatele dopisu běžnou elektronickou poštou za užití speciálního podpisu, zákon č. [300/2008](#) Sb. upravuje oblast komunikace využívající systém datových schránek, určených zejména pro komunikaci státních či samosprávných orgánů, resp. dalších subjektů. Z

ustanovení zákona č. [227/2000](#) Sb. zdůraznil, že datová schránka je elektronické úložiště, které je určeno k doručování orgány veřejné moci, k provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci a k dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob. K přístupu do datové schránky podnikající fyzické osoby (mezi kterou je řazen i advokát) je oprávněna podnikající fyzická osoba, pro niž byla datová schránka zřízena, a která k tomu užívá přidělené údaje. Naproti tomu podle ustanovení § 18 odst. 1, 2 zákona č. [300/2008](#) Sb. fyzická osoba, podnikající fyzická osoba a právnická osoba mohou provádět úkon vůči orgánu veřejné moci, mají-li zpřístupněnu svou datovou schránku a umožňuje-li to povaha tohoto úkonu, prostřednictvím této datové schránky. Takto učiněný úkon má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný. Státní zástupce na podporu tohoto názoru poukázal na rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 12. 6. 2012, sp. zn. 47 Co 71/2010, podle něhož fyzické i právnické osoby mohou činit úkony vůči orgánům veřejné moci (kterými jsou i soudy) mimo jiné i prostřednictvím datových schránek, přičemž již tím, z jaké datové schránky je úkon vůči soudu učiněn, je provedena jednoznačná identifikace osoby, která úkon u soudu učinila (shodně poukázal i na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 2. 2014, sp. zn. 4 Tdo 47/2014). Jelikož státní zástupce shledal dovolání mladistvého důvodným, navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. v části, v níž bylo rozhodnuto o zamítnutí odvolání obviněného, zrušil jak napadený rozsudek (chybně uvedeno usnesení) odvolacího soudu i rozhodnutí na ně obsahově navazující, pokud by vzhledem k této změně pozbyla podkladu, a aby podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal odvolacímu soudu věc znovu projednat a rozhodnout.

Nejvyšší soud jako dovolací soud pro mládež, když zjistil, že dovolání je přípustné [§ 265a odst. 1, 2 písm. h) tr. ř.], bylo podáno osobou oprávněnou [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde tak lze učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), shledal, že bylo podáno v souladu s označeným důvodem podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř., protože došlo k odmítnutí řádného opravného prostředku bez věcného přezkoumání a procesní strana tak byla zbavena přístupu ke druhé instanci. Protože neshledal žádný z důvodů pro odmítnutí dovolání (§ 265i odst. 1 tr. ř.), přezkoumal podle § 265i odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost výroků rozhodnutí, proti nimž bylo dovolání podáno, jakož i řízení napadenému rozhodnutí předcházející, v rozsahu a z důvodů, jež byly v dovolání uvedeny.

Z obsahu připojeného spisu Okresního soudu v Jablonci nad Nisou, soudu pro mládež, sp. zn. 2 Tm 1/2012, Nejvyšší soud zjistil, že na základě rozhodnutí o Ustanovení obhájce ze dne 13. 12. 2011, sp. zn. 0 Ntm 783/2011, byla mladistvému jako obhájkyň ustanovena JUDr. Pavla Karlovská, která mladistvého zastupuje až do současné doby. Soud prvního stupně doručil rozsudek ze dne 31. 7. 2013, sp. zn. 2 Tm 1/2012, této obhájkyňi jako adresátu do datové schránky (doklad u č. l. 320, avšak bez vlastního číselného značení) označené: „JUDr. Pavla Karlovská, IČ 66240573, ID: KARLOVSPAVL, Typ DS: PFO_ADVOK“, který byl dodán do této datové schránky dne 13. 8. 2013 a doručen dne 20. 8. 2013.

Odvolání mladistvého podané prostřednictvím obhájkyň JUDr. Pavly Karlovské bylo Okresnímu soudu v Jablonci nad Nisou doručeno prostřednictvím datové schránky jmenované obhájkyňe dne 27. 8. 2013, jak se podává z razítka v pravém horním rohu tohoto podání (č. l. 314 spisu). Podle „Záznamu o ověření elektronického podání doručení na elektronickou podatelnu: Okresního soudu v Jablonci nad Nisou“ pod pořadovým č. 27092/2013 (č. l. 315) byla odesílatelem: „Pavla Karlovská – JUDr. Pavla Karlovská, advokátka, ev. č. 4482“, a bylo odesláno z DS dne 27. 8. 2013, v 17.05:42, a dodáno do DS okresního soudu dne 27. 8. 2013 v 17.05:43. V kolonce: „Ověření obálky“ je vyplněno, že „Elektronický podpis: Platný, Časové razítko platné (připojeno 27. 8. 2013 v 17.05:43), Certifikát: Ověřeno na základě CRL z 27. 8. 2013 16:10:43, datum a čas autom. ověření, 27. 8. 2013 v 17.12:14“. Na č. l. 325 je obsažena e-mailová zpráva (zřejmě odpověď na neevidovaný dotaz) informatika Ing. J. K. adresovaná JUDr. Z. M., že „wordovská příloha s koncovkou DOC podání č. 27092/2013 ze dne 27. 8. 2013 opravdu nebyla podepsána. Podání řádně došlo v systému datových

schránek. O tom svědčí platný podpis systému DS“.

Podle § 59 odst. 1 věta druhá tr. ř. podání lze učinit písemně, ústně do protokolu, v elektronické podobě podepsané elektronicky podle zvláštních předpisů, telegraficky, telefaxem nebo dálnopisem. Podle § 59 odst. 2 tr. ř. ten, kdo činí podání v elektronické podobě podle zvláštního právního předpisu, uvede současně poskytovatele certifikačních služeb, který jeho certifikát vydal a vede jeho evidenci, nebo certifikát připojí k podání.

I když je zřejmé, že uvedené ustanovení výslovně jako podání neuvádí možnost učinit podání prostřednictvím datové schránky, lze takovou možnost dovodit z ustanovení § 62 odst. 1 věta první tr. ř., v němž pro doručování v úkonech trestního řízení stanoví, že nebyla-li písemnost doručena při úkonu trestního řízení, doručuje ji orgán činný v trestním řízení do datové schránky. Tato forma doručování plyne ze zákona č. [300/2008](#) Sb. Podle § 18 odst. 1 tohoto zákona fyzická osoba, podnikající fyzická osoba a právnická osoba může provádět úkon vůči orgánu veřejné moci, má-li zpřístupněnu svou datovou schránku a umožňuje-li to povaha tohoto úkonu, prostřednictvím datové schránky. V odstavci 2 citovaného ustanovení je stanoveno, že úkon učiněný osobou uvedenou v § 8 odst. 1 až 4 tohoto zákona nebo pověřenou osobou, pokud k tomu byla pověřena, prostřednictvím datové schránky, má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný, ledaže jiný právní předpis nebo vnitřní předpis požaduje společný úkon více z uvedených osob.

Na základě těchto skutečností je zřejmé, že zákon č. [300/2008](#) Sb. upravuje jako novou formu doručování datové schránky, a jde o další samostatný způsob doručování, než který je upraven v zákoně č. [227/2000](#) Sb., který vymezil v § 2 písm. a), že elektronickým podpisem se rozumí údaje v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě nebo jsou s ní logicky spojené, a které slouží jako metoda k jednoznačnému ověření identity podepsané osoby ve vztahu k datové zprávě.

Vztah těchto dvou zákonů vymezujících různé způsoby doručování vysvětlil Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 17. 2. 2012 sp. zn. 8 As 89/2011, tak, že „úkon učiněný prostřednictvím datové schránky osobou oprávněnou či osobou pověřenou, která doložila své pověření, má podle § 18 odst. 2 zákona č. [300/2008](#) Sb., stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný, proto nemusí být podepsaný elektronickým podpisem ve smyslu zákona č. [227/2000](#) Sb., ani jej není třeba potvrzovat písemným podáním shodného obsahu či předložením jeho originálu“. Nejvyšší soud v souladu s uvedeným rozhodnutím konstatuje, že jestliže ustanovení § 59 tr. ř. za řádně učiněné podání považuje „podání učiněné v elektronické podobě podepsané elektronicky podle zvláštních předpisů“, je nutné uvedený požadavek zkoumat z hledisek vymezených v zákoně č. [300/2008](#) Sb., který v ustanovení § 2 odst. 1 stanoví, že datová schránka je elektronické úložiště, které je určeno k doručování orgány veřejné moci, provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci, dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob. Náležitosti datové schránky fyzické osoby jsou upraveny v ustanovení § 3 zák. č. [300/2008](#) Sb. Tyto lze ověřit podle obsahu identifikátoru elektronického podání doručeného na elektronickou podatelnu, podle kterého je nutné zkoumat, zda jsou dány všechny potřebné skutečnosti významné pro posouzení, zda jde o osobu oprávněnou k takovému úkonu a zda byly splněny i další nezbytné náležitosti takového podání. Obecně je nutné rozlišit, zda podání učinila osoba oprávněná či osoba pověřená. Osobou oprávněnou k přístupu do datové schránky podnikající fyzické osoby je podle § 8 odst. 2 zák. č. [300/2008](#) Sb. podnikající fyzická osoba, pro niž byla datová schránka zřízena. Podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 11. 2013, sp. zn. 21 Cdo 3489/2012, (schválené občanskoprávním kolegiem Nejvyššího soudu dne 12. 3. 2014, dosud neuveřejněné) každému, kdo má zpřístupněnou datovou schránku, soud doručuje rozhodnutí, předvolání a další listiny do datové schránky (pro trestní řízení je tento postup upraven v ustanovení § 62 odst. 1 tr. ř.), aniž by adresát o takové doručení musel žádat nebo soudu sdělovat identifikátor své datové schránky. Soud zjišťuje z úřední povinnosti, zda má adresát zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku. Pokud podání učiní osoba, pro niž byla datová schránka zřízena, nastává přímo ze zákona fikce písemného a podepsaného úkonu. Při splnění stanovených podmínek proto není nutné,

aby podání bylo podepsáno zaručeným elektronickým podpisem, který je třeba vyžadovat jen tehdy, je-li podání provedeno za podmínek vymezených v zákoně č. [227/2000](#) Sb., neboť tím, z jaké datové schránky je úkon vůči soudu učiněn, je zajištěna jednoznačně identifikace osoby, která úkon učinila (obdobně srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 2. 2014, sp. zn. 4 Tdo 47/2014).

V projednávané věci, jak je shora podrobně na základě obsahu připojeného spisu rozvedeno, se jedná o podání učiněné obhájkyň mladistvého, která má zřízenou datovou schránku, což soud prvního stupně v průběhu trestního řízení v této trestní věci zjistil a ověřil, a navíc procesní úkony vůči této obhájkyňě sám do této datové schránky adresoval. Při zjištění této formy doručení je v uvedeném identifikátoru elektronického podání, jež je součástí automaticky generovaného protokolu nazvaném „Záznam o ověření elektronického podání doručení na elektronickou podatelnu“ patrné, jaká osoba, z jakého typu datové schránky včetně uvedení ID této schránky, kterého dne s uvedením přesného časového údaje, je činí, přičemž obsahuje rovněž sériové číslo certifikátu, jeho výstavce a dobu jeho platnosti, jakož i automaticky generované potvrzení o tom, že elektronický podpis je platný, neboť tato skutečnost se u doručování prostřednictvím datové schránky presumuje (srov. záznam na č. l. 315).

Za těchto okolností, bylo-li odvolání mladistvého podáno jeho obhájkyňí a odesláno z datové schránky této obhájkyňě a doručeno do datové schránky soudu prvního stupně, a podle obsahu identifikátoru není pochyb o tom, že tato obhájkyňě je osobou oprávněnou ve smyslu § 8 odst. 2 zák. č. [300/2008](#) Sb., u níž bylo rovněž prokázáno, že je držitelem platného certifikátu, má toto její podání povahu podání podle § 59 odst. 1 tr. ř. tzn., má stejné náležitosti, jako by je podala písemně a vlastnoručně podepsala, a proto již není potřebné (a ani vhodné), vyžadovat elektronický podpis podle zákona č. [227/2000](#) Sb. Tento názor má oporu i v nálezů Ústavního soudu ze dne 25. 8. 2005, sp. zn. IV. ÚS 281/2004, podle něhož „účelem právní úpravy týkající se formalit a podmínek řízení, jež musejí být dodrženy při podání žaloby, je zajistit řádný chod spravedlnosti a zejména respektování právní jistoty, která je jedním ze základních prvků výsadního postavení práva. Uplatněná omezení a výklad však nesmějí omezit přístup jednotlivce k soudům takovým způsobem nebo v takové míře, že by uvedené právo bylo zasažené v samé své podstatě. I když tedy právo podat civilní žalobu podléhá zákonným podmínkám, soudy se musejí při aplikaci procesních pravidel vyhnout jak přehnanému formalismu, který by zasahoval do zásad spravedlivého procesu, tak přílišné pružnosti, která by naopak vedla k odstranění procesních podmínek stanovených zákonem“.

Odvolací soud byl povinen pro posuzování, zda byly splněny formální podmínky odvolání ve smyslu § 253 tr. ř. vycházet ze všech těchto zásad a ve věci zjištěných konkrétních popsáních okolností a pouze na jejich podkladě měl zkoumat, zda bylo odvolání mladistvého prostřednictvím jeho obhájkyňě učiněno řádně. Jestliže tak nepostupoval a nesprávně aplikoval názor vyslovený Nejvyšším soudem v rozsudku ze dne 30. 7. 2013, sp. zn. 4 Tz 36/2013, který řešil odlišnou problematiku [posouzení náležitostí podání učiněného samotnou obviněnou (nikoli tedy prostřednictvím obhájce) z její e-mailové adresy na e-mailovou adresu soudu prvního stupně, kde vytkl, že pokud nebylo toto podání opatřeno elektronickým podpisem ve smyslu zákona č. [227/2000](#) Sb., nesplňuje podmínky § 59 odst. 1 tr. ř.], nemohl uvedené závěry na nyní projednávanou trestní věc aplikovat.

Na základě těchto skutečností Nejvyšší soud shledal názor odvolacího soudu vyslovený ve vztahu k odvolání mladistvého za nesprávný, jak v podaném odvolání mladistvý opodstatněně namítal, a s ohledem na tuto skutečnost nemohlo napadené rozhodnutí obstát.

Nejvyšší soud však považuje napadené rozhodnutí za vadné i proto, že odvolací soud zcela neprávě usoudil, že za dané situace se jednalo o odvolání podané osobou neoprávněnou. Lze jen připomenout, že neoprávněnou osobou je ta, již nepřísluší právo napadat rozsudek vůbec nebo jeho určitý výrok. Obhájce podává odvolání (§ 41 odst. 2 tr. ř.) vždy v zastoupení obviněného jako úkon obhajoby, proto je osobou oprávněnou podávat za obviněného opravné prostředky (nesmí tak činit vlastním jménem,

neboť není osobou se samostatným odvolacím právem ve smyslu ustanovení § 247 odst. 2 tr. ř.). Ani skutečnost, že pod textem odvolání je uvedeno pouze jméno obhájce, a nikoliv také jméno obviněného, není bez dalšího důvodem pro zamítnutí odvolání jako podaného osobou podle § 253 tr. ř. neoprávněnou (srov. rozhodnutí č. [28/2003](#) Sb. rozh. tr.). V řízení ve věcech mladistvých může obhájce podat odvolání ve prospěch mladistvého jeho jménem [§ 41 odst. 2, § 246 odst. 1 písm. b) tr. ř.], když jde o mladistvého, který v době řízení ještě nedovršil osmnáctý rok věku, ani nenabyl zletilosti uzavřením manželství, může obhájce podat odvolání i proti vůli mladistvého (§ 41 odst. 4 tr. ř.).

Jestliže odvolání podal za mladistvého obhájce, který byl mladistvému ustanoven (§ 38 tr. ř.) nebo který mladistvého zastupoval na základě plné moci (§ 37 tr. ř.), a toto zastoupení v době podání odvolání stále trvalo, a odvolání směřovalo proti výrokům, jimiž bylo možné odvoláním rozhodnutí napadnout, je obhájce mladistvého k takovému úkonu oprávněnou osobou a odvolací soud proto nemůže takové odvolání odmítnout na podkladě § 253 tr. ř. Odvolací soud tak nemůže bez dalšího postupovat ani tehdy, jestliže shledá, že podané odvolání nespĺňuje všechny náležitosti odvolání (§ 248, 249 tr. ř.). I odvolací soud musí respektovat zásadu, že pokud dojde soudu prvního stupně podání, které neobsahuje všechny potřebné náležitosti, soud prvního stupně postupuje podle § 251 odst. 1 tr. ř. podle něhož, nespĺňuje-li odvolání státního zástupce, odvolání, které podal za obžalovaného jeho obhájce, nebo odvolání, které podal za poškozeného nebo za zúčastněnou osobu jejich zmocněnec, náležitosti obsahu odvolání podle § 249 odst. 1 tr. ř., vyzve je předseda senátu, aby vady odstranili ve lhůtě pěti dnů, kterou jim zároveň stanoví, a upozorní je, že jinak bude odvolání odmítnuto podle § 253 odst. 3 tr. ř. Má-li odvolací soud v době rozhodování o podaném odvolání již k dispozici podání, jímž odvolatel k výzvě předsedy senátu soudu prvního stupně odstranil vady obsahových náležitostí odvolání, i když se tak stalo po uplynutí stanovené lhůty pěti dnů, nemůže takové odvolání odmítnout podle § 253 odst. 3 tr. ř. (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 11. 2007, sp. zn. 5 Tdo 1261/2007, uveřejněné v Souboru trestních rozhodnutí Nejvyššího soudu, roč. 2008, sv. 43 pod č. T 1066-I.). Shledá-li, že soud prvního stupně nesplnil svou povinnost podle § 251 tr. ř. a odvolání trpí vadami, jež bude třeba odstranit, odvolací soud nemůže odmítnout odvolání, pokud nebyla oprávněná osoba řádně poučena o náležitostech odvolání nebo jí nebyla poskytnuta dostatečná pomoc při odstraňování vad odvolání (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 10. 2002, sp. zn. 6 Tdo 682/2002, uveřejněné v Souboru trestních rozhodnutí Nejvyššího soudu, roč. 2003, sv. 20, č. T 481), neboť k takovému zkoumání postupu předsedy soudu prvního stupně je zásadně povinován ve smyslu § 253 odst. 3, 4 tr. ř.

Odvolací soud však veškeré uvedené zásady nerespektoval, a pokud se (byť mylně, jak je výše vysvětleno) domníval, že dovolání podané za mladistvého jeho obhájkyň nespĺňovalo potřebnou náležitost samostatného elektronického podpisu, nemohl za situace, jak se ve věci prokazovala, bez toho, aniž by zajistil postupem podle § 251 tr. ř. nápravu takové neúplnosti podání, odvolání bez dalšího podle § 253 odst. 1 tr. ř. zamítnout.

Po zjištění, že dovolání mladistvého je důvodné, Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, soudu pro mládež, ze dne 28. 11. 2013, sp. zn. 55 Tmo 14/2013, a podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. pak Nejvyšší soud přikázal Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, soudu pro mládež, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud rozhodl tak, že z podnětu dovolání mladistvého zrušil celý napadený rozsudek, tj. nejen část, již byl podle § 253 odst. 1 tr. ř. řádný opravný prostředek mladistvého zamítnut, ale i ohledně výroku, jímž bylo rozhodnuto o odvolání státního zástupce, neboť tím zejména respektoval zásadu, že je nutné o všech odvoláních směřujících proti těmto rozhodnutím zásadně rozhodovat najednou. Rovněž měl Nejvyšší soud na paměti i řádné uplatnění práva obviněného na obhajobu v

rámcí odvolacího řízení, v němž při meritorním přezkumu věci z podnětu odvolání mladistvého mohou vyplynout takové skutečnosti, jež budou mít za následek změnu výroku o vině, a tudíž i případnou změnu výroků majících ve výroku o vině svůj podklad, jímž je mimo jiné i z podnětu odvolání státní zástupkyně přezkoumávaný a změněný výrok o náhradě škody. Za této situace je třeba mít na paměti a důsledně respektovat právo obviněného na spravedlivý proces ve smyslu možnosti uplatnit obhajovací práva v odvolacím řízení v maximálním možném rozsahu tak, aby odvolací soud mohl komplexně posoudit všechny okolnosti a námitky, a to bez ohledu na to, že již některá část rozsudku přezkoumávaná toliko k odvolání státního zástupce již nabyla právní moci.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)